

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamezne številke po 7 kr.

Naročnino in ostanila (inzerate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Kokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenjskih ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 172.

V Ljubljani, v soboto 31. julija 1897.

Letnik XXV.

Vabilo na naročbo.

S 1. avgustom pričnjenja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gl. | Četrt leta 3 gl.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto 15 gl. | Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravništvo „Slovenca“.

Sestanek slov.-hrv. državnih poslancev.

Z veseljem in zadoščenjem poročamo danes slovenskemu svetu, da so se včeraj popoldne v naši prestolnici sestali vsi slovenski državni poslanci na posvet o zmedenem političnem položaju v Avstriji sploh in o prihodnji taktiki gledé mnogih aktualnih vprašanj, tičočih se Slovencev in isterskih Hrvatov. Iz tužne Istre je prihitel k temu važnemu posvetu dični zastopnik g. V. Spinčič; vrlu mu tovariš g. dr. Laginja se je vsled nujnih poslov opravičil z zagotovitvijo, da se pridružuje vsem sklepom, ki merijo na zboljšanje neznosnih razmer slovensko-hrvatskega naroda v narodnem, političnem in socialnem oziru.

Tržaške Slovence je zastopal velezaslužni gosp. Ivan vitez Naberger, katerega je sicer pri zadnjih državnoborskih volitvah strmoglavil italijanski terorizem na žalost cele Slovenije, a ga smatramo

kot legalnega zastopnika svojih slovenskih bratov ob Adriji.

Dalmatinske tovariše je zastopal g. vitez Vuković, ki je meseca julija kot član pododseka drž.-zbornske večine bival na Dunaju in mogel podati neposredne informacije o položaju.

Vse zbrane sta vradostila prijateljska pozdrava iz Zagreba in Lvova. Iz hrvatske prestolnice sta namreč gg. Juraj baron Rukavina in dr. Šandor pl. Bresztyensky brzojavila: „Saborski klub hrvatske opozicije srčno pozdravlja pri rodoljubnem delu zbrane zastopnike slovenskega in hrvatskega naroda. Zeleč Vam blagoslov in vseh obžaluje, da vsled saborske verifikacije ne more poslati nobenega svojega člana“. Odposlali so v Zagreb nastopno brzojavko: „Zastopniki slovenskega in hrvatskega naroda srčno pozdravljamo saborski klub hrvatske opozicije in se zahvaljujemo za izražene simpatije. Negujmo slovensko-hrvatsko vzajemnost kot jamstvo boljše bodočnosti“.

Dalje je zborovalce pismeno iz Lvova pozdravil v imenu Rusinov tovariš [v drž. zbor gosp. Barwinski, obžaljujoč, da se vsled oddaljenosti ne more udeležiti posvetovanja, in zagotavljajoč popolno solidarnost rusinskih drž. poslancev s Slovenci in Hrvati v boju za opravičene težnje. Tudi na ta bratski pozdrav so brzojavno izrazili solidarnost z rusinskimi težnjami.

Zbrani poslanci so vsestransko pretehtavali in razpravljali politični položaj, negotovost notranje politike, razmerje večine do vlade, osobito „slovanske krščansko-narodne zveze“, hujskanje nemško-liberalne in nacionalne stranke in v prvi vrsti one aktualne zahteve, ki se tičejo celjskega vprašanja, primorskih in koroških razmer.

Z zadoščenjem smemo naglašati, da se je vse posvetovanje vrtilo v najlepši harmoniji in vsi sklepi storili soglasno, kar priča, da naši zastopniki v

državnem zboru paznim očesom zasledujejo vse pojave javnega življenja in se popolnem zavedajo svoje odgovornosti in dolžnosti, katere so vsprejeli z mandati. Omejili so se kot člani jednega kluba z istim programom na one točke, ki jih družijo in vežejo, zato bode včerajšnje posvetovanje imelo tudi, tako upamo, najboljši vseh.

Konečno so soglasno sklenili, da se začetkom septembra skliče v Ljubljano vseslovenski shod, na katerem se bodo obširno pojasnile vse zahteve ter izrazile v resolucijah. Za sedaj pa so izdali naslednji komuniké:

„Dne 30. julija 1897. so se zbrali v Ljubljani na poziv posl. dr. Šusteršiča kot slovenskega načelnika „Slovanske krščansko-narodne zveze“ nastopni slovenski in hrvatski državni poslanci: Vitez Berks, grof Coronini, kan. Einspieler, dr. Ferjančič, dr. Gregorčič, dr. Gorec, dr. Krek, Kušar, Pfeifer, Pogachnik, Povše, Robič, Spinčič, Suklje, dr. Šusteršič, vitez Vuković, Žičkar in dr. Žitnik, ter kot zastopnik tržaških Slovencev gosp. Ivan vit. Naberger. Poslanec dr. Laginja je opravičil svojo odsotnost.

Pri tem sestanku se je soglasno pripoznala nujna potreba, da se nerušena ohrani sedajna parlamentarna večina.

Zbrani poslanci hočejo zvesto vstrajati v tej večini, dokler ostane zvesta načelom adresnega načrta, ki ga je sprejel zadevni odsek poslanske zbornice. Zajedno najostreje

LISTEK.

Ubogi cistercijani!

Z Dolenjskega, 25. julija.

Ako bi bili cistercijani, ki se nameravajo naseliti v Zatičini, res taki, kakor jih slika „Slovenskega Naroda“ znani novomeški dopisnik, potem bi morali sedaj na mah opustiti vsako misel na Zatičino.

Naseliti se nameravajo namreč tam, kakor modruje ta znani gostobesedni dolenjski veleum, jedino le radi tega, da bi polovili ubogim zatiškim kmetom še zadnje krajcarje iz žepov in zadnje njivice iz zemljiških knjig ti nenasitljivi lovci.

Saj se vender lovec, odpravljajoč se po svojem poslu, takoj vrne, ako sreča staro, klepetavo ženico. Ta nesreča pa je zadela uboge cistercijane, kajti sredi pota ustavil jih je „Narodov“ dopisnik!

Ne samo ustavil je mož te uboge cistercijane, temveč razvija jim tudi, po svoje seveda, vso socialno zgodovino.

„Slovenski Narod“ ima s svojimi socijologi pač smolo. Nehoté spominja se človek znanega dovtipa o rednih in izrednih profesorjih. Redni namreč ne vedo nič izrednega in izredni nič rednega. — In „Narod“ ima na Dolenjskem svojega izrednega socijologa.

Danes živimo v času športa. Kdor ima čas in pa potrebne novce, neguje kak šport. Znani „Narodov“ dolenjski dopisnik postal je zadnji čas socijolog. Stori je to, kakor delajo danes v obče vsi, ki si domišljajo, da so prvaki v kakem športu: kupil si je obširno čepico, da pokriva obilico svojih možganov, lepo svilnato srajco, nogovice, sezajoče čez kolena, in sedaj brca in se napenja, da bi spravil kolo socijologije nekaj metrov dalje. Toda kako!

Ako bi imeli društvo v varstvo socijologije, godila bi se možu slaba.

Društva v varstvo živali prosvetujejo in kličejo sodišče na pomoč, ako kdo mrevari živali, prepotrebno društvo v varstvo socijologije pa se, žal, še ni ustanovilo do danes.

Mogoče pa, da se motimo. Zgodovina uči nas namreč, da imajo veliki možje radi svoje muhe. Tako n. pr. domišljal si je Friderik Veliki, ki ni bil slab vojskovodja, da je izvrsten sviralec na piščalko, Peter Veliki domišljal si je, da je izvrsten strugar, in izključeno ni, da si „Narodov“ veliki dolenjski dopisnik domišlja, da je izvrsten socijolog.

Dopisnik je res velik, njegovi dopisi namreč nimajo ne konca ne kraja, velike so tudi bedarije, ki jih mož razklada bralcem, in velika je domišljavost njegova, ako res misli, da je velik socijolog.

Mogoče pa, da delamo možu krivico, mogoče,

da je res skromen. Saj pravi sam: „Okolo naše skromne mize (to bodi duhovita antiteza bogati, pod obilnostjo šibeči se samostanski mizi) sedé naši otroci.“ Ako misli mož na res skromni duševni kruh, ki ga političnim otrokom reže v „Sl. Narodu“, ima povsem prav.

Mož misli, tako olikano se izraža, „ob prihodu cistercijanov v našo domovino . . . prej na vešala, nego na kaj družega“. Mi bi mislili pri tako bedastem dopisu, kakor je dopis „Narodovega“ dolenjskega vedeža, prej na koš, nego na kaj družega. Vredništvo „Slov. Naroda“ pa je hotelo razveseliti slovenski svet in ponatisnilo je ves dopis v njega polni, bleščeči neumnosti. Mi smo mu za to hvaležni, preživeli smo vsled tega par veselih trenutkov.

Ubogi cistercijani pa niti ne vedo, kako se čeznje jezi dolenjski dopisnik „Slovenskega Naroda“.

Nova tovarna.

Kranjski obrtnijski družbi so bile že zdavnaj premajhne fužinice, ki jih je pokupila na Gorenjskem od lastnikov starih graščinskih pravic. Zato je sozidala pred nekaterimi leti obsežno tovarno na Savi, v kateri dela sedaj malo manj kakor tisoč delavcev. Razven tega je pa vodstvo kranjske obrtne družbe že dalje časa iskalo pripravnega prostora, kjer bi se mogla sezidati še večja tovarna.

obsojajo parlamentarno obstrukcijo, ki je zaprečila ljudstvu toliko potrebne socialne reforme, ter odločno odklanjajo vsako vladno premembo, ki bi v škodo slovanskih narodov pomenjala prijenjanje neopravičenim zahtevam v obstrukciji združenih strank.

Posebej so na sestanku zbrani poslanci spoznali kot neobhodno potrebno, da izrekajo naslednje aktualne zahteve slovenskega in hrvatskega ljudstva:

Celjsko vprašanje se mora čim najpreje definitivno urediti v smislu opravičenih zahtev in kulturnih potreb štajerskih Slovencev.

Sedajni vladni zistem na Primorskem se mora z ozirom na neznosne razmere slovanskega prebivalstva v najkrajšem času spremeniti, tem bolj, ker so se te razmere izza minolega zasedanja poslanske zbornice v vsakem oziru še poostrele.

Ob premembi v deželnem predsedstvu na Koroškem se mora vpoštevati opravičena zahteva koroških Slovencev, naj se deželnim predsednikom imenuje mož, ki bo pravičen obema v deželi bivajočima narodnostima.

Vlade, ki bi ne zadostila vsem tukaj izraženim zahtevam, bi zbrani poslanci ne mogli podpirati.

Konečno je poslanski shod sklenil, sklicati v Ljubljano vseslovenski in istersko-hrvatski shod. Da se to izvrši, se je takoj izvolil stalni odsek, kojega člani so vsi v Ljubljani bivajoči državni poslanci. Vrh tega se je sklenilo, povabiti v ta odsek tudi kranjskega dež. glavarja in ljubljanskega mestnega župana.

Vsi sklepi poslanskega sestanka storili so se soglasno.

Tej skupni izjavi danes dostavljamo samo iskreno željo, da bi bil nameravani vseslovenski shod sijajna manifestacija slovensko-hrvatske solidarnosti glede skupnih namenov in sredstev, s katerimi si hočemo priboriti boljšo bodočnost v vsakem pogledu na blagor našemu narodu, na blagor pa tudi skupni državi.

Dijaški sestanek.

I.

O sestanku slovenskega krščansko mislečega dijaštva dne 28. julija t. l. smo prejeli nastopno poročilo:

Predsednik pripravljalnega odbora, cand. iur. Val. Levičnik, pozdravi iz vseh krajev Slovenije došle dijske ter poudarja potrebo takih sestankov

v sedanjih časih. Na to se je izvršila volitev odbora. Izvoljeni so bili: iur. Val. Levičnik za predsednika, abit. Drag. Lončar za podpredsednika, theol. Demšar in abit. Andres za prvega in drugega zapisnikarja. Vname se po volitvi kratka debata o tem, ali naj se imenuje shod zaupen ali naj bo definitiven in naj sklepa resolucije. Obveljalo je zadnje.

Ob 1/10. uri nastopi theol. Ivan Ev. Zore ter poroča o narodnem vprašanju nekako tako-le:

„Prečislani zborovalci! Bojazni in veselja utriplje mi srce, ko gledam lepo število mladih Slovencev, ki naj v kratkem stopijo na čelo svojemu rodu kot učenci in vodniki, zbranih danes iz najlepšega, najčistejšega namena, da se namreč mirno in stvarno v vzajemni ljubezni posvetujemo vsaj o nekaterih načelih, ki naj nam bodo zvezde-vodnice i pred delom i pri delu samem. In ne vem, ali bi si štel v večjo čast ali mi je veselje večje, govoriti Vam, preljubi bratje, govoriti o stvari, ki je nam vsem tako pri sreči in hkrati tolikega pomena. Zakaj mej idejami, katere v naši dobi vladajo svet, je gotovo jedna najmogočnejših ideja narodnostna. Naj si socialno vprašanje še s toliko silo vznemirja duhove in preti prevreči ves družabni red, ako se ne reši povoljno, vendar bi se motil, kdor bi mislil, da se je zato narodnostni princip umaknil s pozorišča. Ne, ideja narodnosti se še ni preživela, marveč je mogočen faktor, s katerim morajo računati vsi, ki hočejo uspešno delovati v javnosti. Modro je tedaj ravnal pripravljalni odbor za naš shod, ko je določil, naj se tudi to vprašanje danes razpravlja, in sicer na podlagi naravnega prava, to je, čistega, zdravega razuma, dasi bi nam je osvetilo razodetje še lepše in dasi bi o taki stvari raje govorilo srce, nego razum.

Kaj je narod? Kaj narodnost? Gotovo je jedna največjih nesreč našega časa zmedenost pojmov. Tako se tudi beseda narodnost tolikrat ponavlja in vendar koliko jih je, ki jo umejo prav? Dolžnost naša je torej, dobiti najprej pravi pojem, zakaj kdor napačno sodi, ne more tudi prav delati. Resnica je neobhoden pogoj pravemu delovanju.

Narod je tedaj večja skupina ljudi, kateri izhajajo iz istega rodu, govore isti jezik in se po posebnih šegah in lastnostih ločijo od drugih ljudi. Narodnost izraža torej obsežek vseh onih lastnosti, po katerih se narod kot tak loči od vsacega drugega naroda. Loči se pa zlasti po jeziku, in zato je glavni znak narodnosti skupnost jezika. To je narodnost, nič več in nič manj. Torej, ne kaj samo na sebi slabega, pa tudi ne kako absolutno bitje!

Razvil se je narod naravno iz družine. Iz jedne družine rodilo se je več ljudi, kateri so vsak za se zopet ustanovili svojo družino, in tako se je krog iz jednega prapčeta izhajajočih sorodnikov čedalje bolj širil, dokler niso v teku vekov nastali celi narodi. To je narodov naravni razvoj in zato se v članih naroda pretaka več ali manj kri istega skupnega očeta. Je torej narod popolnoma naravna skupina, v katero ni treba človeku vsprejetemu biti, ker iz nje izide in je vsprejet v njo že vsled svojega rojstva.

mostom se bo na južnem bregu začel predor in se raztezal nekako proti jugovzhodu.

Predor se bo začel precej višje kakor pa je sedaj površina vode v „Veliki drasli“; ko bo predor dovršen, bodo tukaj napravili jez, ki bo dvignil Radolno še nekoliko nad predor tako, da bodo tudi ob nizki vodi lahko spustili toliko vode v predor, kolikor je bodo navadno rabili.

Predor ne bo izkopen vodoravno, ampak bo zelo visel. Zaradi tega se bo skonečval le malo nad Savo, če je prav Sava pri Bregu več kakor 100 metrov nižje, kakor ona „Velika drasla“, kjer se bo predor začel.

V predor bodo djali cevi, katere bodo imele 2 metra 30 centim. svetlobe, in prostor okrog cevij bodo zabili z betonom. Kjer bo predor v živi skali, tje pa ne bodo devali cevij.

Predor bo zelo nagnen, in sicer za vsak meter dva centimetra. Ker bo torej nagnen ves predor, od vrha pa do Save, stala bode voda celega predora z vso svojo težo na turbinah in jih bo s tem silnim pritiskom gnala. Zgornji konec predora bo 113 metrov višji, kakor turbine v tovarni. Na turbino bo torej pritiskal 113 metrov visok in kake 3 metre debel voden steber. Kaka teža je to, tega si skoro

Ako pa že vsakdo po naravi pripada jednemu narodu, ali ni tedaj popolnoma naravno, da jednega bolj ljubi ko drugega? Slab otrok bi bil, ki bi ne ljubil svoje matere nad druge, in naj si je revna in zaničevana, in grd nehvaležnik bi bil, kateremu bi ne bil pri srcu bolj lastni rod, nego tuji, katerikoli, tudi imenitnejši, mogočnejši, stoječ na višji stopinji omike. Nehvaležnik, zakaj od naroda imamo neštivilno duhovnih in časnih dobrot. Narod je njiva, na kateri je posameznik izrasel, se telesno in duševno razvil. Od naroda imamo razne šege in pred vsem jezik materin. Kako bi se tedaj v hvaležni ljubezni do svojega rodu ne veselili lepega in dobrega, katero se resnično na njem nahaja! Kako bi si z isto ljubeznijo ne šteli v srečo, da smo njegovi sinovi! In kako bi se kedo, ki prav mieli, spodtikal ob to, da raji govorimo v jeziku materinem, nego v tujem, da ta jezik gojimo, da želimo, naj bi ga spoštovali in po vrednosti cenili tudi oni, ki govore svoj jezik; saj je materin jezik po besedah Slomškovih „ključ do zveličanske narodne omike“, in zlasti naš slovenski jezik je mil in blag in gibčen in krepek, in naj si ga govori le poldrug milijon ljudi.

Kdo bi nam štel v zlo, če pojemo: „Kranjska dežela, najlepša dežela“! Kedo bi zameril Izraelcem, če so zdihovali v babilonski sužnosti: „Na vrbe smo obesili strune svoje...“ Kako bi pesem Gospodovo peli v tujece deželi? Če pozabim tebe, Jeruzalem, posuši naj se desnica moja. Jezik moj naj se prijemlje neba, ako se ne spominjam tebe, ako ne poveljujem Jeruzalema“. Resnično, ljubiti smemo, ljubiti moramo svoj narod, ne le mrzlo — z razumom in voljo, ampak tudi v sreči, z gorkim čustvom! Ni se nam treba bati, da bi ne bili dobri sinovi sv. cerkve, če nam zasolzi oko iz ljubezni do domovine, ako se ogrevam za materin jezik, za naroda svojega pravice in slavo in srečo. S tem se šele izkažemo prave učence Kristusove, ki se je jokal nad glavnim mestom svojega rodu ginljivo izdihujoč: „Kolikokrat sem hotel zbrati tvoje otroke, kakor zbira koklja svoja piščeta, pa nisi hotelo“. In, spoštovani zborovalci, prav ta vzgled najplemenitejšega rodoljuba, najpopolnejšega vzora, kakor priznava tudi brezverski Rousseau, je dokaz, kako zlobna in v svojem bistvu lažnjiva je trditev, da katoliška cerkev ne more gojiti ljubezni do tega ali onega naroda, češ, ker je ustanovljena za vse, da je toraj po znani frazi klerikalec brezdominec!

Moje telesno rojstvo posređoval mi je moj mili narod, po duhovnem prerojenju pa je cerkev postala moja mati. Kakor tedaj vsak dober otrok hkrati ljubi drago mater in skrbnega očeta, tako je tudi meni hkrati mogoče vse svoje moči, vse svoje zmožnosti, vso svojo ljubezen posvetiti sv. cerkvi in svojemu rodu. Vsak dober Slovenec ima dva vzora: sv. vero in slovensko narodnost.

Kakor pa nam ne le naravni čut, marveč tudi zdravi razum velewa ljubiti svoj narod, tako nam isti razum kaže pravo mero in meje te ljubezni. In ker ni čednosti brez modrosti, zato tudi domovinska ljubezen, dasi tako lepa in plemenita, če je vrejena, ni več čednost, ako prekorači meje od

ni mogoče misliti. Pritisek bo znašal ob spodnjem koncu cevi najst atmosfer!

Cevi mislijo narediti iz bessemskega jekla. Ce bi počila cev spodaj, potem bi jim tovarno kar razpihalo. To bi bilo, kakor bi se razpočil torpedo. Deloma bi bila pa taka eksplozija še strašnejša, ker bi ne buknila voda le za jeden trenutek na vse strani, ampak bi grmela tako dolgo iz cevi, dokler bi je kje višje ne zaprli.

Voda bo gnala v tovarni 4 turbine. Ko bi hoteli s parnimi stroji narediti toliko moči, kolikor je bo dala v tej tovarni voda, morali bi požgati vsak dan 42 vagonov premoga!

Kranjska obrtna družba se je letos že pogajala z vsemi, ki imajo kaj pravice do Radolne. Menda je že trdno določeno, da bodo prihodnje leto začeli zidati.

Kranjski deželi bo veliko škodo napravila ta tovarna, ker bo kolikor toliko pokvarila krasno Radolniško sotesko — Vintgar. Bog daj, da bi v drugem oziru tem več koristila deželi. Vzlasti želimo, da bi ta nova tovarna ne bila novo gnezdo socialnih demokratov v naši deželi. Ker bo to morebiti največja tovarna v Avstriji in se bodo delavci od vseh vetrov shajali, bode gotovo nevarnost velika.

razuma ji odkazane, marveč slepa strast. Strast pa, ki se ne dá voditi razumu, je slaba, ker podredi višje (razum) nižjemu (čustvu). Kako že pravi Nemec oni slepi materini ljubezni, ki na svoji Milici ali na svojem Milčku hvali celo napake, ki ga boža in poljublja, kedar bi bila šiba na mestu? „Affenliebe“ — kaj ne? — „Affenliebe“ postane najplemenitejši čut, kar jih je vsadil Bog v srce človeško, sveta ljubezen materina! Ali je res ta mati boljša svojemu otroku in vredna večje hvale, nego ona, ki graja in kaznuje, sicer s solzo v očeh in bridkostjo v srcu, vendar hkrati s potrebno oostrostjo?

Ali je tedaj resnično boljši narodnjak, resnično boljše ono rodoljubje, ki prikriva ljudstvu njega slabosti, ki opravičuje njega grehe, ki molči o pretečih mu nevarnostih, nego ona moška, odkritosrčna, prav Slovena vredna ljubezen, ki tu povzdiguje svoj glas svareč, grajač?

Odgovor na ta vprašanja, menim, je jasen: Tem silnejši, tem čistejši, tem plemenitejši je ogenj rodoljubja, čim duhovnejši je. Kar se poraja le iz strasti, ni nikdar tako silno, tako vzvišeno, nego kar se spočenja v duhu.

Narodni fanatizem pa je ne le nevreden človeka kot umnega bitja, ker nasprotuje razumu, marveč je tudi škodljiv lastnemu narodu in krivičen drugim. Trdim mar preveč? Ali ne omejuje narodnostni fanatizem vsak narod na samega sebe? Saj to spada k njegovemu bistvu! Kako dosledno se pač narod, ki sebe in svoje vrline precenjuje, loči od drugih, češ, da ima v sebi dovolj kreposti in kulturnega življenja. In vendar — koliko koristi dotika z drugimi narodi, kako razširja obzorje, kako budi duhove k delavnosti!

Politični pregled.

V Ljubljani, 31. julija.

Contra Kaltenegger. Kakor je bilo pričakovati, oglasili so se vodje nemških kričočev, katerim je poslanec Kaltenegger, kot smo poročali, na shodu v Ligistu prav dobro izprašal vest. Namesto dr. Steinwenderja odgovarja na Kalteneggerjevo pojasnila dr. Schmiderer, ki je v včerajšnji graški „Tagesposti“ objavil daljši zagovor. Mož trdi v svojem zagovoru, da nasproti poslancu Hagenhoferju, katerega je omenil poslanec Kaltenegger, ni priznal, da sta bili jezikovni naredbi že prej znani nemškimi zaupnikom in da dr. Steinwender ni rekel: „Le ven z njimi, saj ni nič na tem“, na drugi strani pa v tem zagovoru prizna, da je rekel poslancu Hagenhoferju, „da je tudi on svojedobno slišal, da sta bili dr. Steinwenderu znani jezikovni naredbi, katerim pa s početka ni pripisoval tolike važnosti.“ Kdo je torej govoril neresnico? Poslanec Kaltenegger, ki je povedal to, kar priznava sedaj dr. Schmiderer, ali pa poslednji, ki skuša zanikati to, čemur pritrjuje sam na prvi strani. Resnicoljubni pa so naši narodni nasprotniki, to se jim mora priznati!

Izvrševalni odbor mladočeške stranke se je posvetoval minuli četrtek pod predsedstvom načelnikovega namestnika posl. Kaftana o političnem položaju. Sklenilo se je v prvi vrsti vložiti pri praškem namestništvu ugovor proti zatiranju Čehov v nemškem ozemlju, posebno v Hebu in Libereh, ter po posebni deputaciji o tem obvestiti tudi grofa Badenija. Nadalje se je določilo, da se vrši shod vseh čeških mestnih zastopnikov 25. septembra v Pragi. K temu shodu se povabijo vsi češki poslanci brez razlike strank iz Češke, Moravske in Slezije, dalje zastopniki vseh čeških mest in okrajev v imenovanih deželah. Konečno so sklenili člani pododseka, da se z vso silo dela na to, da se v najkrajšem času skliče parlamentarna komisija večine poslanske zbornice, da ukrene vse potrebno za eventuelno sklicanje deželnega in državnega zbora. Predno se pa to zgodi, se snidejo k zopetnemu posvetovanju vsi češki zastopniki, da se posvetujejo o važnejih vprašanjih. Glede taktičnega postopanja se je sklenilo, z vsemi sredstvi delati nato, da se pri vseh državnih uradih češkemu jeziku zagotovi enakopravnost z nemškim jezikom.

Češko-moravski strankarski shod. Dunajski listi poročajo, da se snidejo v nedeljo dne 8. avgusta v Prerovu na Moravskem vsi češko-moravski državni in deželni poslanci k skupnemu posvetovanju. Izključeni so pa od tega posvetovanja štirje poslanci katoliške ljudske stranke. Dnevni red temu posvetovanju ostane tajen, vendar je posneti iz poročil raznih listov, da se bo razpravljalo, kako po-

ravnati nasprotja mej moravskimi Staro- in Mladočehi z ozirom na skupno delovanje. To podjetje bi bilo zelo hvaležno, kajti razpor mej poslanci škoduje neizmerno skupni stvari, toda po našem mnenju pač ne morejo samo mladočeški poslanci razgovarjati se o ti važni zadevi in je vsekako nujno potrebno, da se takega posvetovanja udeležé tudi poslanci nasprotne stranke, ker sicer se pač ne more govoriti o pogojih jedne ali druge stranke. Sicer je seveda le žele, da bi se našli pri skupnem delu vsi zastopniki slovanskih narodov, kajti le v združenju je moč.

Tešinski Nemci in poljski strankarski shod. Znano je, da se vrši jutri po sklepu zastopnikov poljskega naroda v Tešinu velik strankarski shod, na katerem se bodo pojasnile zahteve Poljakov v narodnem oziru, posebno pa glede tešinske gimnazije. Prireditvi tega shoda se pa z vso silo upira tešinski, kajpak nemški mestni zastop, ki je v četrtek soglasno sklenil resolucijo, v kateri se najodločneje ugovarja, „da bi neznatna manjšina mestnih prebivalcev tega mesta rušila narodni mir dosedaj vedno (?) lojalno mislečega mestnega prebivalstva s prireditvijo slovansko-narodnih shodov s pomočjo izvandeželnih elementov; posebno pa se ugovarja nameravanim obhodom poljskih sokolcev, narodnih društev itd., ker bi se s tem izzivalo mirno (!) nemško prebivalstvo in užalil njegov miroljubni čut.“ Zopet nov dokaz, da je nemštvo res na slabih nogah! Vsaka najmanjša sapica, ki priveje od nasprotne strani, mu že preti pogin. In navzlic temu se bahajo avstrijski Nemci, da so „Herrenvolk“! — Sklenjeno resolucijo je seveda deputacija s priporočilom izročila okrajnemu glavarstvu in kaj lahko je mogoče, da dobe prireditelji shoda ob 12. uri obvestilo, da je nameravani shod — prepovedan. Koder vlada tak „Herrenvolk“, je res vse mogoče.

Nemčija in Turčija. Ravno včeraj smo poročali, da pogajanja glede miru mej Grki in Turki prav dobro napredujejo in da so se odpravile vse večje težkoče, ki so se provzročale od strani turških prvakov. Sedaj pa se je mesto teh pokazala nova ovira, ki pa ne izvira iz turških, marveč nemških krogov. Nemčija zahteva, da se vsprejme v načrt mirovne pogodbe odstavek, ki določa, naj izroče Grki upravo jednega dela svojih dohodkov komisiji, sestavljeni iz zastopnikov vseh velevlasti. S tem hoče Nemčija doseči zagotovilo, da Grki res izplačajo sultanu 92 milijonov frankov odškodnine, poleg tega pa tudi zadovoljijo vse prejšnje, večinoma nemške in angleške upnike. Sultanu je seveda taka zahteva prav všeč, ne morejo se pa z njo strinjati ostale velevlasti, ki se jim nikakor ne zdi umestno, da bi se v pogodbi, ki se tiče samo Turčije, navajale tudi določbe glede starejih neturških upnikov. — Nemčija bi rada odprla široko pot v Turčiji svoji industriji, ob enem pa udarila Turkom itak ne prijazne Angleže, ki imajo sedaj skoro ves promet v svojih rokah. Vse to bo pa provzročalo nove neprilike, ki bodo zdatno ovirale sklepanje miru.

Dogodki na Kretu. Iz Carigrada se poroča, da je Dševad-paša brzojavnim potom zahteval nove vojne moči za Kreto. Svojo zahtevo utemeljuje s tem, da mu je potreba vsaj 20.000 mož, ako hoče pomiriti razburjene duhove. Poleg tega želi močne orožniške čete, za kar bi bili najspodobnejši Albanci, ki se ne ustrašijo vsake malenkosti in poleg tega umejo grški jezik. Konečno se pritožuje novi poveljnik, da je neodločnost evropskih admiralov mnogo kriva, da se že ni zatrl upor na otoku. Novi mož je toraj že pokazal, kako ume „miriti“ uporne duhove, namreč z ognjem in mečem, dokler niso pokončani vsi uporniki in se ostali prebivalci ne udajo na milost in nemilost turškim nasilnikom.

Socijalne stvari.

Obrtni in delavski shod v Solnemgradu.

Z veseljem smo že poročali, da se snidejo letos avstrijski katoliški obrtniki in delavci in njihovi prijatelji pri skupnem shodu v solnograškem mestu. Dne 8., 9. in 10. avgusta se vrši ta shod.

Vse naše javno ozačje odmeva šuma in ropota, ki ga uprizarjajo nemški prenapetneži v svoji narodni nadutosti. Skoraj se zdi, kot bi ne imela Avstrija drugega dela, nego prepirati se o nemškem prvenstvu in zabavati se pri plesu, ki ga vodi nagajiva strastvenost narodno in družabno presitih kričočev.

Kako blagodejno nam dene v tem času, da se zbirajo resni možje k resnemu posvetu o najvažnejših stvareh bodrit in krepit se k resnemu delu. De-

lavski stanovi žde pred poginom. Tisti, ki so poklicani, da jim pomagajo, pa lové muhe in se igrajo komedijo. V tem času je delavski in obrtni shod v Solnemgradu — cvetoča oaza v puščavi.

Mogoč je v tem času, ker se zbirajo pri njem katoliški možje. Katoliški poslanci nemškega rodu so v državni zbornici pokazali, da so vsem narodom pravični; sedaj pa priča solnograjski shod, da so tudi jedino le katoliški možje vneti za delo.

Shod se vrši vzlasti za alpeke pokrajine; prihiteli bodo pa tudi dunajski prijatelji delavskega ljudstva in za trdno upamo, da bo zveza, ki se bo sklenila mej zborovalci, imela najlepše sadove za vse javno življenje.

Shod se prične v nedeljo dne 8. avgusta ob 6. uri zvečer, da si izvoli predsedstvo in da se posamni zborovalci mej seboj spoznajo.

Pravo posvetovanje bo pa še le v ponedeljek dne 9. avgusta od 9. ure dalje. Posvetovalo se bo v treh oddelkih: v obrtnem, delavskem in splošnem.

Obrtni oddelek obsega te-le točke:

1. Načela, po katerih naj se nekateri obrti izklučijo iz tvorniškega proizvajanja;

2. kako naj se spopolni združno življenje in kako naj se ubrani umazano tekmovanje;

3. nedeljski počitek;

4. rokodelski vajenci.

Delavski oddelek:

1. Krščanska železničarska zveza;

2. delavsko varstvo;

3. organizacija delavk.

Splošni oddelek:

1. Društvo za zgradbo delavskih hiš;

2. posredovalni zavod za delo;

3. obrtna in delavska organizacija;

4. „Avstrijska ljudska banka“.

V ponedeljek in v torek ob 7. uri zvečer bosta slavnostni zborovanji.

Solnograjski pripravljalni odbor je vredil vse potrebno, da dobé zborovalci po ceni stanovanje in hrano. Vstopnica, po katero naj se piše predsedniku O. Dis-u v Solnograd, se dobi zastonj. Kdor želi poročilo o shodu, plača 60 kr.

Zeleti bi bilo, da se tudi s slovenskih pokrajin oglasi več mož k temu shodu. Sodimo, da ne bo nikomur žal!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 31. julija.

(Državna podpora) Poljedelsko ministerstvo je kmetijski podružnici v Skocijanu na Dolenjskem za trtnico dovolilo 300 gld. podpore.

(Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji.) Premeščeni so čč. gg.: Janez Svigelj, kapelan v Zagorju ob Savi, v Poljane nad Skofjo Loko; Martin Škrjanc iz Trnovega pri Ilirski Bistrici, v Zagorje; Frančišek Oranič, semeniški duhovnik, v Trnovo na Notranjskem.

(Osebna vest) Gospod državni poslanec Viljem Pfeifer se je danes za več časa odpeljal v Bohinj.

(Velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda.) Slovenci! Vabimo vas k XII. veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda, ki bo v četrtek, 5. avgusta t. l. v Skofji Loki. — Začetek božji službi v mestni župnijski cerkvi ob 9. uri; začetek zborovanju pri „Zlati kroni“ ob 10. uri dopoldne. Po zborovanju ob 1. uri skupni obed na Štemarjih, za kateri naj se p. n. udeleženci do 3. avgusta zglašé pri slavnostnem odboru v Skofji Loki. — Ob 5. uri popoldne koncert na Štemarjih.

(Osmina) po pokojnem dekanu Jakobu Rusu, boče v torek 3. avgusta v Šmartinem ob 8. uri.

(Ogenj) je bil včeraj popoldne na Laverci. Pogorel je skedenj Francetu Mlakarju; zgorela je tudi krma, butare, šota in nekoliko žita. Zavarovan je bil za 250 gld. Škoda je precejšnja. Zažgali so otroci, ko so stariši na podu mlatili. Ko je oče ogenj zapazil, ga že ni bilo mogoče pogasiti. Zopet resen opomin: Stariši, pazite na otroke!

(Zamudil) je današnji zjutranji poštni vlak z Dunaja tri ure vsled povodnji med Badenom in Velslavom.

(Iz Idrije) 29. julija. Srečno smo dovršili zopet jedno šolsko leto. S preteklim smo še lahko precej zadovoljni. Bolezni ni bilo posebne mej učenci. — Tudi vspeh je prav dovoljen, dasi pouk ni malo mučen in težaven, — ako pomislimo, da je v razredih po 80—100 otrok. Lepo smo skončali šolo. V soboto 24. julija je priredilo učiteljstvo c. kr.

rudn. šole v pivarni gostilne pri „Crnem orlu“ krasen koncert, katerega se je udeležilo najodličnejše občinstvo. Pele so se same izbrane skladbe, med drugimi Hubadove narodne pesmi. Dne 28. julija na večer pa so učenci sami izkazali svojo umetnost. Vrstilo se je ubrano petje in deklamacije; učitelj godbe g. Bajec je pokazal svoje mlade virtuozne na goslih, h koncu pa so igrali šolarji zabavno igrice „Od hiše.“ Igrali so vsi učenci dobro in pogumno. Da bi bilo le še večkrat kaj podobnega, saj se tako poživijo človek med mladino! — Dva dni po koncu šole so bili v delavni šoli razstavljeni razni izdelki idrijskih učencev in učenk. Da v nadarjenosti niso idričanje zadnji, opazoval si lahko ob tej priliki. Videl si lahko od najpreprostejših črt, s katerimi se pričanja risarski pouk, do dovršenih risarij, od preproste otroške košuljice do krasnih kvačkanih in vezenih prtov. Dobro so napredovali učenci tudi v mizarstvu in lepljenstvu, kakor so pričala razna dela. Pač stane mnogo truda učiteljstvo take odgoja, v plačilo pa jim je veselje koncem leta. — Katoliška del. družba naša je izgubila zadnji čas člana Ant. Miklavčiča. Bil je ljubljenev vseh, tih in bogoljuben mladenič. Ni še izpolnil 24. leta, ko je posegla koščena žena po njem. N. v m. p.!

(Iz Kamnika.) Pevsko in tamburaško društvo „Lira“ ima jutri, v nedeljo, dne 1. avgusta koncert ob štirih popoldne. Vse prav in lepo, samo — čas ni pravi za tako reč. Isti dan je v bližnjem samostanu velika slovesnost porcijunkulska in prav isto uro kakor koncert, začenja se ondi pridiga. To se pravi vender ljudi naravnost iz cerkve izvablja. Saj je vender toliko drugih nedelj na razpolago; zakaj ravno to izbrati? Že zadnjič je imelo gasilno društvo svoj občni zbor mej krščanskim naukom, pa smo molčali. Ker pa se je to jelo ponavljati, treba se oglasiti, da se ne bo mislilo, da take reči ne zaznamo. Sicer vemo že izdavnica, da „inteligence“ po svoji večini ni bogsigavedi kako željna božje besede in odpustkov, toda toliko ozira na cerkev zahteva že — takt.

(Zdravniška zbornica kranjska) je imela dne 27. t. m. občni zbor. Dopolano nam poročilo smo morali za danes odložiti, kakor smo morali tudi več družih društvenih poročil.

(Trgovinska in obrtniška zbornica) uljudno vabi z ozirom na od mnogih strani izraženo željo trgovce in obrtnike k poučenemu predavanju o občni pridobitini, o napovedbi (fatiranji), o ustanavljanju davčnih družeb in o volitvi v pridobitinske komisije. Predavanje bo v telovadnici I. mestne deške ljudske šole (Komenskega ulica, preje Poljska ulica) in sicer v slovenskem jeziku v ponedeljek 2. avg. t. l. ob 5. uri popoldne in v nemškem v torek, 3. avgusta ob 5. uri popoldne.

(Pogreb) vpokojenega šmartinskega dekana, velečast. gosp. Jakoba Rusa, minuli četrtek je bil, kakor se nam poroča, nad vse slovesen. Ogromna množica ljudstva, prihitevša od blizu in daleč, da zadnjikrat počasti svojega nekdanjega dušnega pastirja, je pač dovolj jasno svedočila, kako ljub in drag ji je bil pokojnik. Iz Litije, kjer so peveci ondotnega pevskega društva odpeli ranjkemu pred hišo žalostinko, jel se je dolgi sprevod pomikati proti Smartnu; poleg šmartinske in litijske šolske mladine z zastavama in obeh požarnih bramb spremenjalo je krsto 24 g. duhovnikov in g. g. dež. sodišča svetnik Nabernek, notar L. Svetec in prof. Mar n iz Zagreba; nadalje več odličnih gospa. Po slovesni zadušni maši v šmartinski farni cerkvi, pri kateri se je sedanji dekan, veleč. gospod Iv. Lavrenčič v navdušenem govoru spominjal umrlega, položili so truplo v hladno zemljo, kjer počiva poleg kostij prejšnjega šmartinskega dekana Josipa Burgarja. Na grobu je pelo pevsko društvo „Zvon“. — Vrlemu in blagemu duhovniku hvaležen spomin!

(Pešpolk št. 27) odpotuje jutri zjutraj ob 3. uri k vajami pri Baku. Jutri prenoči v Gorenjem Logatu.

(Poštna zveza Zatičina - Žužemberk.) Vendar se je ugodilo prošnji občin v Krški dolini. Poštno ravnateljstvo poroča, da se bo opustila poštna zveza Žužemberk-Trebnje in da bode vozila pošta iz Žužemberka dvakrat na dan v Zatičino. Ta stvar se je vlekla dolgo časa, konečno se je ugodno rešila. Treba je še, da se sedaj kmalu uredi neposredna zveza z vlakom. Izražamo pa to željo zato, ker se bo moralo na tej poštni zvezi marsikaj na bolje obrniti.

(Duhovne vaje) za žene in dekleta se začne v ponedeljek 9. avgusta ob 7. zvečer v cerkvi presv. Srca Jezusovega in se končajo s skupnim sv. obha-

jilom in s sv. papeževim blagoslovom v petek 13. avgusta zjutraj. Ob tej tridnevni je ob 4. prva sv. maša, ob 1/2 6. sv. maša z blagoslovom. Pridige so ob 1/2 5. zjutraj, ob 4. popoldan in ob 7. zvečer. Ob 1/2 4. je sv. križev pot in ob 1/2 7. pred zadnjo pridigo sv. rožni venec. Duhovne vaje za moše in mladeniče se bodo letos pozneje vršile.

(Novi katekizem), ki bode po Avstrijskih ljudskih šolah v rabi od prihodnjega šolskega leta naprej, je v vseh treh izdajah slovenskih sedaj gotov in vezan. — „Veliki“ stane 40 kr., „srednji“ 32 kr., „Mali“ pa 15 kr. Na prodaj je v prodajalnici „Kat. tiskovnega društva“ v Ljubljani (H. Ničman), pa tudi v knezošk. ordinarijatski pisarni.

(Stoletnica Friderika Barage.) Iz Dobre se nam poroča: Dne 25. julija vršila se je v gradu Mala Vas ljudska veselica v spomin slavnemu slovenskemu misijonarju in škofu Frideriku Baragi ob stoletnici njegovega rojstva. V Mali Vasi, prijaznem gradiču dolenskem porodil se je pred sto leti pokojni slavljenev; v spomin na to dal je vzdati sedanji posestnik gradu, g. Julij Treo spominsko ploščo pri vhodu z znamenitimi dogodkami njegovega življenja. Ob krasnem vremenu vršila se je vsa slavnost. Najprvo so si gostje ogledali krasen kip slavnega moža v dobrniški župni cerkvi; nato je bil odhod v Malo Vas, vrstili so se šolski otroci z zastavo, trebanjsko gasilno društvo, novomeška godba in velika množica ljudstva. Slavnosten govornik g. kapelan Jaklič slika zbranemu občinstvu v jedratem govoru zasluge škofa Barage za sveto cerkev, za slovenski narod in za človeštvo sploh; zlasti slika pokojnika kot vrlega slovenskega pisatelja, ki je s svojimi nabožnimi knjigami neizmerno koristil slovenskemu rodu, primerja ga slovanskima blagovestnikoma sv. Cirilu in Metodu, ker je na enak način kakor ona dva izumel pismena in slovstveni jezik Ošipve — Indijancov. Dokler bo živel kak Indijan v Severni Ameriki, bo s častjo izgovarjal ime slovenskega Barage; če ga pa pozabi Indijan, ne bo ga pozabil Slovenec, kojemu je toliko koristil v verskem in slovstvenem oziru. Po slavnostnem govoru igrala se je tombola, ki je vzbudila obilo nedolžnega veselja. Na veselico došel je tudi v Ameriki delujoči slovenski duhovnik, sedaj na počitnicah v domovini, g. Fr. Sušteršič, ki je naprošen v krasnem govoru slavil življenje, delovanje in značajnost imenitnega slovenskega misijonarja Friderika Barage. Rode svojega nikdar pozabil ali zatajil ni, dasiravno telesno oddaljen od Slovencev, je s persom delal za nje spisujoč in pošiljajoč jim nabožne knjige. V Ameriki ga proslavljajo Indijanci, katoličani, protestantje, da, celo vlada Zedinjenih držav kot jednega najimenitnejših kulturonošev; zaostati ne smemo za njimi Slovenci, ker bil je naš po rodu in duhu. Nesmrten je njegov spomin v katoliški cerkvi, ostane naj tudi med Slovenci. Govor g. Sušteršiča napravil je globok vtis. Se razni drugi govorniki so slavili Baragove zasluge zlasti za slovenski narod in človeštvo sploh. Veselica je bila v resnici ljudska, kajti zbrani so bili zastopniki vseh stanov, duhovniki, učitelji, uradniki, profesorji in nebrojna množica priprostega kmečkega ljudstva; prihiteli so na slavnost zastopniki iz vseh delov slovenske dežele. Vršilo se je vse v najlepšem redu. Tak mož, kakor je bil pokojni škof Baraga, mož svetovnega pomena, apostolskega duha in delovanja, zvest sin sv. katoliške cerkve, vrl Slovenec in vnet pisatelj, plemenit in blag značaj pač zasluži, da ga proslavljamo in se ga spominjamo. Vsa čast in hvala prirediteljem veselice, pred vsem g. Juliju Treotu, ki je veliko dušno vzdal spominsko ploščo na svojem gradu, in g. župniku dobrniškemu, da je dal napraviti doprinski kip v župni cerkvi. Župljani dobrniški naj bodo ponosni na svojega rojaka misijonarja. Duh Friderika Barage naj prestvarja, preživlja, prenavlja slovenski rod. Bil je veleum v vsakem oziru; zatorej smemo vsi Slovenci reči ob stoletnici rojstva njegovega: Slava vekotrajna bode nesmrtnemu spominu Friderika Barage!

(Samomor.) Z ozirom na notico, da je Blaž Šink v Brodeh skočil v Soro, se nam poroča, da v tem slučaju ni bil samomor, kajti v blaznosti radi alkoholizma zašel je Sink po noči v Poljansico in se v vodi udušil, kajti truplo je bilo na suhem in le glava v vodi. — Popolnoma enak slučaj dogodil se je dne 28. t. m. ob 3. uri zjutraj na Suhi, ko je Janez Rupar, 46 letni, v blaznosti radi alkoholizma zašel v vodo Suho, kjer so ga z glavo v vodi dne 29. mrtvega našli. Oba sta bila cerkveno pokopana.

(Razpisane učiteljske službe.) Na petrazrednici v Postojini je do 16. avgusta razpisano mesto četrtega učitelja z dohodki letnih 500 gld. S to službo se zamore tudi spojit mesto organista in pevovodje v ondotni dekanjski cerkvi s plačo 200 gld. Prošnje je nasloviti na okr. šolski svet v Postojini. — Na trirazrednici v Višnji Gori je razpisano mesto drugega učitelja z dohodki III. plač. razr. Prošnje je doposlati do 20. avgusta okr. šolskemu svetu v Litiji. — Na trirazredni ljudski šoli v Koprivniku je razpisano tretje učno mesto z dohodki IV. plač. razreda. Prošnje do 20. avgusta okr. šolskemu svetu v Kočevju.

(Iz celovške škofije.) Prezentovan je na župnijo Blatograd č. g. Janez Vaneček, župnik v Kamingu. — Premješčen je č. gospod Jos. Brabenec, provizor v Rangersdorfu, kot kapelan v Stall. — Razpisani sta do dne 11. septembra župniji Pliberk in Sv. Kri.

(Razni kmetijski stroji) se rabijo tudi med Slovenci čedalje bolj, ker naše ljudstvo dobro spozna njihovo korist. Ker se je približal čas, v katerem se pri gospodarstvu najbolj rabijo stroji, opozorimo danes na znano dunajsko tvrdko „Ig. Heller, II. Praterstrasse 49“, katere razni kmetijski stroji so vsega priporočevanja vredni in prav zmerni v ceni. Cenike, tudi slovenske, pošilja Heller brezplačno.

(Mažaronske volitve.) V Sičicah pri Novi Gradski so volili starosto. Vladni privrženec je dobil 5 glasov, opozicijski kandidat pa 55 glasov. Izvoljen je bil seveda vladni pristaš, katerega je radovoljno potrdila visoka vlada.

Društva.

(Vabilo k občnemu zboru moške Št. Jakobske-Trnovske podružnice sv. Cirila in Metoda v Ljubljani,) kateri bode dne 2. avgusta t. l. ob 1/2 7. uri zvečer v Križankih, v sobi kat. družbe na dvorišču v pritličji. — Dnevni red: 1. Nagovor prvomestnika. 2. Poročilo zapisnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev prvomestnika in njega namestnika. 5. Volitev zapisničarja in njega namestnika. 6. Volitev blagajnika in njega namestnika. 7. Volitev zastopnikov k veliki skupščini. 8. Volitev dveh pregledovalcev računov. 9. Posamni nasveti.

(Razpored slavnosti slovesne otvoritve „Narodnega doma v Celju“ in blagoslovljenja zastave telovadnega društva „Celjski Sokol“.) I. Dne 7. avgusta t. l. Ob 8. uri zvečer v gledališki dvorani „Narodnega doma“: a) Prolog. b) Gledališka predstava: „V Diogenovem sodu“. Uprizori „Dramatično društvo“ iz Ljubljane. c) Koncert. Pri koncertu svira slavnega gradskega vatrogasna glasba iz Zagreba in nastopijo razna pevska društva. Podrobni vsprejedi razdelili se bodo pri vstopu. — II. Dne 8. avgusta t. l. Sprejem došlih društev na kolodvoru. Zajutrak v „Narodnem domu“. Ob 10. uri odkorakajo vsa društva iz „Narodnega doma“ na slavnostni prostor, kjer se bode služila ob 1/2 11. uri sv. maša pod milim nebom. Pri maši svira godba. Slavnostno blagoslovljenje zastave „Celjskega Sokola“. Zastavi kumuje velerodna gospa Mara pl. Berks Coppova, soproga grajščaka in slovenskega državnega poslanca veler. gosp. Hugona viteza Berksa. Slavnostnega zabijanja žeblicev udeležijo se blagoslovitelj, kumica in zastopniki vseh društev. Starosta „Celjskega Sokola“ pozdravi kumico. Kumica pozdravi vsa navzoča narodna društva. Društva vstopijo se v kolo. Godba zasvira sokolsko koračnico in po nagovoru staroste „Celjskega Sokola“ se posestrimi nova zastava z zastavami drugih društev. Ob 12. uri popoldne odkritje spominske plošče in slovesna otvoritev „Narodnega doma“. Ob 1. uri popoldne skupni obed v veliki dvorani „Narodnega doma“. Pri banketu svira godba. Cena za osebo 1 gld. — Velika ljudska veselica. Ob 3. uri popoldne odhod iz „Narodnega doma“ na slavnostni prostor poleg grajščine Lamorž v občini celjske okolice. Vspored: 1. Proste vaje. Izvajajo vsa sokolska društva. 2. Vaje s kiji. Izvajata bratska „Ljubljanski“ in „Postojinski Sokol“. 3. Vaje z ročki. — Izvaja „Celjski Sokol“. 4. Jayna telovadba vseh sokolskih društev na drogu, bradlji in konju. 5. Nastop čeških sokolskih društev z različnimi vajami. 6. Nastop raznih pevskih društev. 7. Različne telovadske in atletske vaje. 8. Ljudske igre in prosta zabava. Pri ljudski veselici svira godba. Vstopnina za osebo 10 kr. — Sadeži 20 kr. Društva in deputacije so vstopnine proste. Podrobni vsprejedi dobil se bode pri veselici. Ob 8. uri zvečer plesni venček v veliki dvorani „Narodnega doma“. Vstopnina za rodbine 1 gl. Za osebo 1 krono. — Člani zunanjih društev z društvenimi znaki so vstopnine prosti. Toaleta prosta.

(IX. skupščina zaveze slovenskih učiteljskih društev) bode dne 4. in 5. avgusta t. l. v Celju. — Vspored: V sredo, dne 4. avgusta: 1. Ob 10. uri popoldne seja upravnega odbora v čitalničnih prostorih „Narodnega

doma". Vspored posvetovanju: a) Poročilo o delovanju direktorija, b) določitev poročila za delegacije, c) razni nasveti. 2. Ob 1/11. uri dopoludne seja delegacije v mali dvorani "Narodnega doma" z nastopnim dnevnim redom: a) Pozdrav predsednika "Zaveze". b) Poročilo tajnika o delovanju upravnega odbora in o delovanju društev, zastopanih v "Zavezi". c) Poročilo blagajnika. d) Poročilo računskih pregledovalcev. e) Volitev treh pregledovalcev računov. f) Poročilo glede na "zavezo glasilo". g) Določitev letnih doneskov članov "Zaveze". h) Določitev vspeveda za glavni zbor in za sekcije. i) Določitev časa prihodnj. (X.) skupščini "Zaveze". j) Volitev 4 rediteljev za glavni zbor. k) Nasveti in predlogi. 3. Ob 1. uri popoldne seja sekcij v italijanskih prostorih "Narodnega doma" po vspevedu, ki ga določi delegacija. 4. Od 2. ure dalje pevske vaje. 5. Ob 8. uri zvečer "Koncert s plesom" v "Narodnem domu". Pri koncertu sodeluje vojaška godba c. in kr. pešpolka Leopold II., št. 27. — V četrtek, dne 5. avgusta: 1. Ob 8. uri sveta maša. 2. Ob 9. uri dopoludne glavni zbor v posojilnični posvetovalni dvorani "Narodnega doma" po vspevedu, ki ga določi delegacija. 3. Po glavnem zboru se snide zopet delegacija. 4. Ob 1. uri popoldne banket v glavni dvorani "Narodnega doma". Za glavni zbor so oglašeni sledeči predmeti in predlogi: 1. Nekoliko misli o vzgojnem smotru ljudske šole. Poročevalec gosp. Henrik Schreiner, ravnatelj c. kr. učiteljske v Mariboru. 2. O Epenhochovem šolskem predlogu. Por. g. Dragotin Česnik, nadučitelj v Predosljah pri Kranju. 3. Predlog, "Zaveza slov. učit. društev" naj začne izdajati sistematično urejeno učiteljsko knjižnico, bode utemeljeval gosp. Vek. Sturmšek, šolski vodja v St. Petru na Medv. Selu. 4. Predlog, "Zaveza slov. učit. društev" naj na pristojnem mestu deluje na to, da se bodo od zdaj naprej nastavlale kot supleni ozir. suplentije na ljudskih šolah k večjemu le take osebe, ki so dovršile najmanj 3 letnike učiteljske ali vsaj 5 razredov kake druge srednje šole in ki se zavežejo, da napravijo potrebne izpite do določenega obroka, bode utemeljeval g. Fr. Brinar, učitelj na Črešnjah pri Vojniku. 5. Šolski muzej slovenskega učiteljstva v Ljubljani. Por. g. Jakob Dimnik, učitelj in urednik v Ljubljani. — Resolucije: 1. "Zaveza slov. učit. društev" ustanovi v proslavo in spomin na plodonosno 50 letno vladanje Njih Velikanstva cesarja Franca Jožefa I. v Ljubljani šolski muzej slovenskega učiteljstva ter ga slovesno otvori l. 1898 ob priliki X. glavne skupščine, ki se ima vršiti v Ljubljani. 2. Slavni direktorij "Zaveze" se obrni z okrožnico do vseh okrajnih učiteljskih društev, da bi blagovolila prispevati prvo leto po 10 gld., vsako nadaljnje leto pa po 5 gld. za šolski muzej in sicer tolike časa, dokler bo muzej potreboval te podpore. 3. Slavni direktorij se obrni s prošnjo za podporo na slavni občinski svet deželne stolnega mesta Ljubljane, na deželne zbore v Ljubljani, Gradcu, Gorici in Poreču in na c. kr. naučno ministerstvo. 4. Direktorij "Zaveze" se pooblašča, da v sporazumljenju poročevalca poišče potrebne prostore za šolski muzej v Ljubljani ter imenuje potrebno število članov v vodstvo šolskega muzeja. 5. Slavnemu direktoriju se naroča, da sestavi v sporazumljenju današnjega poročevalca potrebna navodila, pod kakimi pogoji naj se pošiljajo razne pošiljke za šolski muzej v Ljubljani. — Gosp. Franc Praprotnik je umaknil svoje poročilo o "Slomšeku", zakaj, pojasnil bode slav. delegaciji.

(Prostovoljno gasilno društvo v Trgovišču pri Vel. Nedelji) priredi dne 29. avgusta t. veselico, h kateri se prijatelji tega društva prav uljudno vabijo.

Telegrami.

Dunaj, 31. julija. Radi velike povodnji je ustavljen skoro ves železniški promet. Na progi zahodne železnice blizu St. Hipolita se je odtrgal železniški stroj s štirimi vozovi od vlaka ter padel čez nasip, ki ga je voda izpodkopala. Strojevodja je ubit, štirje uradniki in nekaj potnikov je ranjenih.

Dunaj, 31. julija. "Reichswehr" poroča iz Tridenta, da je politično italijansko društvo imelo političen shod, na katerem so izjavili italijanski deželni poslanci, da se ne udeležujejo preje deželnozborskega delovanja, dokler vlada ne ustreže italijanskim zahtevam.

Dunaj, 31. julija. Včeraj popoldne se je podrl oder pod Schwarzenberskim mostom. Vsi delavci, baje petnajst po številu, so padli v vodo; rešili so jih le pet.

Tešinj, 31. julija. Poljski strankarski shod je oblastno dovolilo. Deželni odbor z mestnim zastopom je vložil ugovor proti dovolitvi.

London, 31. julija. "Reuters Office" poroča iz Carigrada: V zadnji seji poslanikov se je odobril načrt pogodbe mej Grki in Turki. Glede vojne odškodnine so se baje vsprejele

zahteve Nemčije. Prihodnja seja je danes zvečer. Poslaniki pričakujejo že odgovora velevlastij.

Avstr.-oger. društvo za plinove samožige.

Plinovi samožigi.

Epohalna iznajdba. Samoužiganje plinovitih žarnic po kem.-mehaničnem potu brez električne napelje in baterije. Žarnična snov se ne raztrga, kakor pri raznih elektr. užgalnikih. Izpuhtevanje plina in razpok tu ni mogoč.

Glavna zaloga pri 487 3-2

KARL OSWALD-u & Co.

tovarna za bronaste lence in kovinske izdelke na Dunaji, III., Seidlgasse 23.

Melusine-ustna in zobna voda

deluje izborno proti zobobolu in gnjilobi zob, utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. 1 stekl. 50 kr.

Jedina zaloga 45 (28) 1

lekarna pri Mariji Pomagaj M. Leustek v Ljubljani,

Resljeva cesta št. 1, poleg mesarskega mosta.

Gosp. lekarnarju Piccoli-ju

v Ljubljani.

Podpisani usoja si Vašemu blagorodju uljudno naznaniti, da rabi poslano tinkturo za želodec (Tinctura Rhei composita G. Piccoli) z izvrstnim uspehom proti želodčnemu in kataru v črevesih, istakot tudi proti jetrnim in žolčnim izlivanjem.

Bolnišnica usmiljenih bratov.

Gradec, dne 2. februarja 1897.

Provincijal

brat Emanuel Leitner.

nadzdravnik.

232 100-36

Umrli so:

29. julija. Karol Vodnik, delavčev sin, 23 dni, Radekega cesta 4, oslabljenje.

30. julija. Janez Čarman, spravednikov sin, 2 leti, Vodmat 64, convulsiones. — Rudolf Smerkol, črevljarjev sin, 23 let, Kongresni trg 17, oslabljenje. — Janez Bizavičar, posest. 76 let, Kolesijske ulice 30, ostarelost.

V bolnišnici:

27. julija. Marija Ambrožič, gostija, 80 let, ostarelost.

Tržne cene v Ljubljani

dne 31. julija.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	9 50	Špeh povojen, kgr.	— 70
Rež,	6 50	Surovo maslo,	— 80
Ječmen,	5 50	Jajce, jedno	— 24
Oves,	6 20	Mleko, liter	— 10
Ajda,	7 80	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso,	7 —	Telečje	— 58
Koruza,	5 30	Svinjsko	— 64
Krompir,	2 50	Kostrunovo	— 40
Leča, hktl.	11 —	Piščanec	— 45
Grah,	12 —	Golob	— 18
Fizol,	8 —	Seno, 100 kgr.	1 78
Maslo, kgr.	— 92	Slama, 100	1 60
Mast,	— 70	Drva trda, 4 kub. m.	6 40
Špeh svez,	— 66	" mehka, 4 " "	4 50

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
30.	9. zvečer	734.5	14.3	sl. sever	oblačno	
31.	7. jutraj	732.4	13.4	brevz.	oblačno	0.5
	2. popol.	732.3	20.4	sl. jvzh.	skoro oblč.	

Srednja večerajnja temperatura 16.7°, za 3.1° pod normalom.

DOM IN SVET

Vsebina 15. zvezka 1897:

Cvetje s polja modroslovskega. (Spisal dr. Fr. L. — Dalje.) — Zupanova Minka. (Idila. — Zložil Anton Hribar.) V. V. mestu. — VI. V kuhinji. — VII. K maši. VIII. Na obisk. — Kamenar. (Iz delavskega življenja. — Spisal Vrhovski. — Dalje.) — Pečene vrane. (Spisal — tr.) — Zivljenje na ladiji. (Spisal Matija Šavs.) — Ob Balkanu. (Spomini iz Bolgarije. — Spisal Jos. Repina. — Dalje.) — Večer. (Zložil Anton Medved.) — Klinopisni spomini in sv. pismo. (Spisal dr. Fr. Sedej. — Dalje.) — Vojsko, najvišja župnija na Kranjskem. (Krajepisna črtica. — Zapisal J. R.) — Na platnicah: Pogovar Od pišče, inu ventočejna tega Vina med enim G: Fajmoštram, inu med šterijim Farmanim. — Dalje.) — Slike: Sitna Meka. (Slikal D. M.) — Maria Maggiore. (Cerkev Marije Sneznice v S.m.) — Voz dunajske pomožne družbe v Ljubljani ob potresu. — Trnovski zvonovi po ljubljanskem potresu. — Župna cerkev sv. Jožefa na Vojskem. (Od vzhodne strani.) — Crnogorka. — Crnogorec. — Crnogorec iznad Kotora.

Ekskutivne dražbe.

Alojzija Malenška iz Sel posestvo (801 gld.) dne 4. avg. in 4. sept. (ponovitev) v Krškem.

Josipine Kronabethvogel posestvo v Kamniku (2725 gld.) dne 14. avg. in 14. sept. v Kamniku.

Josipa Mažeka iz Ljubljane zarubljena terjatev (902 gl. 73 kr.), terjatev 927 gld. 48 kr., dne 16. avg. in 30. avg. v Ljubljani.

Franceta Černeta zemljišča v Trnovskem predmestju (220 gld. 20 kr., ponovitev, in 220 gld. 40 kr.) ter polovica zemljišča (55 gld.) dne 16. avg. in 13. sept. v Ljubljani.

Marije Košak iz Podgorice posestvo (870 gld.) dne 21. avg. in 25. sept. v Ljubljani.

Matije Štruklja iz Medvedec nepremakljivo posestvo (3655 gld.), terjatev 700 gld., dne 21. avgusta in 25. sept. v Ljubljani.

Janeza Majerla dedičev iz Otovca zemljišča (1721, 335, 5, 55, 100, 20, 80, 30, 88, 60 in 30 gld.) dne 3. sept. in 5. okt. v Črnomlju.

Antona Šlavca iz Knežaka zemljišče (530 gld.) dne 16. avg. in 17. sept. (ponovitev) v Ilir. Bistrici.

503 1-1

Zaljubljenim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je Bogu vsega-mogočnemu dopadlo našega ljubeznivega sinka, oziroma brata

Otokarja Kupljen-a

danes, dne 28. julija, ob 2. uri popoldne po kratki in mučni bolezni v boljše življenje poklicati.

Pogreb bode v petek, dne 30. t. m., ob 8. uri v jutro na pokopališču v Vojnivasu.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v podružnici cerkve sv. Marije Device v Vojnivasu.

Nepozabni rajniki se priporoča v pobožno molitev in blag spomin.

V Črnomlju, dne 28. julija 1897.

Anton Kupljen, Elizabeta Kupljen, stariši. — Mirko Kupljen, brat. — Slava Kupljen, Zora Kupljen, sestr.

Zahvala.

504 1-1

Tem potom izrekam vsem gosedom, prijateljem in znancem najtoplejšo zahvalo za toliko tolažilivo sočutje povodom zgube milega sinčka

Slavkota

in udeležbo pri sprevodu.

Šmartno pri Litiji, dne 29. julija 1897.

Franc Knaflič.

Najboljše sredstvo proti stenčam, bolham, kuhinjskemu mrčesju, moljem, zajedalkam domačih živalij.

„Zacherlin“

učinkuje čudovito! Usmrti — kot nobeno drugo sredstvo

vsakovrstno golazen — in ga radi tega milijoni odjemalcev zahtevajo. Njega znaki so: 1. zapečatena steklenica, 2. ime „Zacherl“.

Pristni „Zacherlin“ prodajajo v Ljubljani:

Ivan Fabian, Kham & Murnik, A. Scharabon, F. Grošelj, Adolf Kopriva, Viktor Schiffer, Karol J. Holzer, Josip Kordin, Jakob Schöber, Ivan Jebačič, Anton Krisper, Jakob Spoljarič, Anton Ječminek, Peter Lassnik, A. Stacul, Jeglič & Leskovic, Alojzij Lenček, M. E. Supan, C. Karinger, Ivan Perdan, Franc Terdina, Mihael Kastner, Karol Planinšek, Uradniško konsumno društvo, J. Klauer, J. C. Röger.

Dobi se tudi v naslednjih krajih na Kranjskem:

V Postojni, Polhovem Gradcu, Borovnici, Velikih Laščah, Kočevju, Krškem, Hribu Fr. Kovač, Idriji, Kranju, Kostanjevici, Litiji, Mokronogu, Koprivniku, Mirni, na Vrhniki, v Trzinu, v Radovljici, Ribnici, Radečah, Zagorju, Žužemberku, Kamniku, Dragi, Trebnjem, Črnomlju, Bledu, Cirknici, Ložu, Kamniku, Vipavi, v Škofji Loki: M. Zigon in E. Burdych.

202 15-13

Vabilo

XII. redni veliki skupščini

družbe sv. Cirila in Metoda

v Škofji Loki

v četrtek dné 5. avgusta 1897 l.

Vspored:

- I. Sv. maša ob 9. uri v mestni župnijski cerkvi.
- II. Zborovanje ob 10. uri pri "Zlati kroni".

1. Prvomestnikov nagovor.
2. Tajnikovo poročilo.
3. Blagajnikovo poročilo.
4. Nadzorništva poročilo.
5. Volitev jedne tretjine družbinega vodstva.
6. Po pravih izstopijo letos naslednji udje družbinega vodstva: 1. Ivan Murnik, 2. dr. Ivan Svetina, 3. dr. Josip Vošnjak, 4. Andrej Zamejic.
7. Volitev nadzorništva (5 članov).
8. Volitev razsodništva (5 članov).

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Ljubljana, dné 20. julija 1897.

Prvomestnik:

Tomo Zupan.

Podpredsednik:

Luka Svetec.

Pristavek.

1. Predvečer, dné 4. avgusta t. l., naj se ob 8. uri p. n. skupščinarji in p. n. Ljubljančanje prijateljsko snidejo na vrtu gostilne gosp. Ferlinec (pri "Zvezdi"). — Pevske točke bo izvajalo družbi sv. Cirila in Metoda posebno naklonjeno slav. pevsko društvo "Ljubljana".
2. Dné 5. avgusta odhod iz Ljubljane z navadnim vlakom ob 7-08 uri zjutraj.
3. Po zborovanji skupni obed na Štemarjih pri g. Val. Sušniku ob 1. uri. Radi obeda se je udeležencem zglasti do 3. avg. pri slavnostnem odboru v Škofji Loki. Kuvert brez vina stane 1 gld. 50 kr.
4. Ob 5. uri koncert na Štemarjih. Vstopnina 50 kr.
5. Odhod iz Škofje Loke proti Ljubljani z navadnim vlakom ob 9. uri 20 minut zvečer.

Izborno svojo zalogo

raznovrstnih vóz

kritih in nekritih

lično in trpežno izdelanih priporoča prečast. duhovščini in sl. občinstvu

Fr. Šiške naslednik

J. Demšar

Marije Terezije cesta št. 6 v Ljubljani.

Naročila izvršujejo se točno po nizki ceni.

165 3

509 6—1

Na prodaj so 507 3—1

1 vežna in 4 sobna vrata

z vsemi pritliklinami, jako elegantna in popolno nova. — Natančneje se poizré v upravnistvu "Slovenca".

Štajersko deželno kopelišče

Rogatec-Slatina

Postaja južne železnice Poličane.

Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Pitno, kopalno, električno zdravljenje in z mlekom.

Prospekte razpošilja ravnateljstvo.

Svetovnosloviti glavberjevo - solnato - kislkasti vrelec, priporočeni od prvih zdravniških avtoritet proti obolenjem prebavnih in dihalnih organov, in sicer:

Tempeljski vrelec, najboljša osvežujoča
Styria vrelec, preizkušeno zdravilno sredstvo, 230 20—18

razpošilja vselej sveže napolnjena

kopeliščno oskrbnistvo v Rogatec-Slatini.

Deželna rogaška kislá voda se povsodi prodaja.

Glavna zaloga v Ljubljani pri Mih. Kastnerju in P. Lassniku.

Izvirak: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopelišče pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

Najboljšo pitno vodo

pri epidemijski nevarnosti, v podobnih slučajih že večkrat preskušeno, od zdravniških (X.) avtoritet priznana, ima 4 31

MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE

Ta voda je popolnoma prosta organskih snovij in daje posebno v krajih s sumljivo vodo iz vodnjakov in vodovodov najugodnejšo pijačo.

Henrik Mattoni v Giesshübl Sauerbrunn.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Prav ceneno se prodá

jednonadstropna hiša

s štirimi stanovanji, donašajoča 8% obresti. — Natančneje pové Adolf Hauptmann, Resljeva cesta v Ljubljani. 506 10—1

FRANC IV. KWIZDA.

Kwizdov

restitucijski fluid

c. kr. privilegovana umivalna voda za konje.

Cena steklenici gld. 1.40 av. velj.

Kwizdova maža za kopita
koja preprečuje krhkost in lomljenje kopit. Lonček à 400 gr. gld. 1.25.

Kwizdovkit (lep) za kopita,
umetni kopitni rog Pališica 86 kr.

Kwizdov kresolin,
izvrstno razkuževalno sredstvo. Steklenica 50 kr.

Kwizdove patentovane oklepalne obveze

iz gumija.

Patentovane oklepalne obveze izdelujejo se v sivi, črni, rjavi in beli barvi v štirih velikostih, za levi in desni nogi.

Za obveze, merjene od a do b, v obsežju
20—22 cm je primerna velikost št. 1
22—24 " " " " št. 2
24—27 " " " " št. 3
27—30 " " " " št. 4

Patentovana oklepalna obveza velja v sivi barvi št. 1 gld. 2.50, — št. 2 gld. 2.70, — št. 3 gld. 2.90, — št. 4 gld. 3.30.

Cena obvezam v rjavi, črni ali beli barvi je za vsako številko pri komadu za 20 kr. višja, nego ona za sive obveze.

III.

113 8—5

Ilustrovani cenik Kwizdovih obvarovalnih predmetov iz gumija za konje na željo zastoj in franko.

Razpošilja vsak dan glavna zaloga:
Okrožna lekarna v Korneuburgu.

C. in kr. avstrijski in kraljevi rumunski dvorni zalagatelj.

Ustanovljeno 1853.

Okrožni lekarnar v Korneuburgu pri Dunaju.

St. 8609

Razpis.

Na deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu pri Novem Mestu z dveletnim poučevanjem in slovenskim učnim jezikom je izpraznjenih

pet deželnih ustanov

za prihodnje šolsko leto 1897/98.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja in so z dobrim uspehom dovršili ljudsko šolo. Prednost imajo taki kmetski sinovi, od katerih je upati, da se bodo potem na svojem domu s kmetijstvom, vino- in sadjerejo pečali.

Učenci z ustanovami dobivajo brezplačno hrano, stanovanje in pouk v šoli, obleko pa si morajo sami preskrbovati.

V šolo sprejemajo se tudi:

1. **Plačujoči učenci**, kateri plačujejo po 30 kr. na dan za hrano in stanovanje in pa 20 gld. šolnine na leto, in
 2. **eksternisti**, ki zunaj šole stanujejo in plačujejo le šolnino.
- Lastnoročno pisane slovenske prečnje, ki morajo biti kolekovane s kolekom 50 kr., se imajo

do 31. avgusta 1897.

izročiti vodstvu deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu pri Novem Mestu.

Prošnjam je priložiti rojstni list spričevalo dovršene ljudske ali srednje šole, zdravniško potrdilo o čvrstem telesu in trdnem zdravju in župnijsko spričevalo o lepem vedenji.

Prošnjam za sprejem proti plačilu je priložiti reverz ali obvezno pismo starišev, oziroma varuha zaradi vzdrževanja učenca.

Pristavlja se, da imajo učenci, ki dovrše to šolo, le dve leti vojaške prezentne službe.

Od dež. odbora kranjskega

v Ljubljani, dné 27. julija 1897.

100 do 300 gld.

na mesec lahko pošteno zasluži sleherni ter povsod brez zgube, ako hoče prodajati postavno dopuščene srečke in državna pisma. Ponudbe na Ludovika Oesterreicher, Budapest VIII, Deutschgasse 8. 459 10-1 193 3

V najem se oddá pod zelo ugodnimi pogoji

gostilnica in prodajalnica

v prijazni večji farni vasi na Gorenjskem. Pri gostilni je tudi klet za led, sadni vrt za hišo, spredaj lepo dvorišče in vrt za sočivje. V bližini je več grajščin, sploh dobra in imovita okolica. Ponudniku treba je kacic 2000 gld. imovine za odkup blaga in mobilara.

Več pové iz prijaznosti uredništvo "Slovenca", kateremu naj se pošiljajo ponudbe pod „I. M., Gorenjsko.“ 508 1

Cirkus Henry

Predhodno naznanilo.

Usojam si s tem velespoštovanemu p. n. občinstvu in c. in kr. posadki v Ljubljani najudaneje naznaniti, da bom s svojo najskrbneje sestavljeno družbo umetelnih jahačev, obstoječo iz

100 oseb s 60 prekrasnimi konji

kakor tudi najbolje dresiranimi sloni, oploami, medvedi, psi itd., itd. v kratkem s separatnim vlakom dospel v Ljubljani in da bom imel čast, prirejati vrsto 20 predstav v višji jahalni umetnosti, konjski dresuri, gimnastiki, baletu, opremljenih pantomimah, s produkcijami raznih dresiranih živalij. — Zajedno si usojam v naprej dati zagotovilo, da se ne bom bal ne truda ne stroškov, da si ohranim svoj že preje pridobljeni dobri glas, in da si pridobim daljno naklonjenost p. n. obiskovalcev za mojega bivanja v Ljubljani. — Otvoritvena predstava se svoječasa v tukajšnjih dnevnikih in s posebnimi lepaki naznani.

Predprodaja vstopnic v c. kr. glavni tobačni trafiki na Mestnem trgu.

Priporočuje se najbolje p. n. obiskovalcem in c. in kr. posadki v Ljubljani beležim z velespošt.

Henrik Koschke

ravn. in lastnik cirkusa Henry.

na trikotnem travniku poleg Latterm. drevoreda v Ljubljani.

Domača umetnost!

**Podobarski i pozlatarski
ateljé**

Andrej Rovšek

v Ljubljani, Kolodvorske
ulice 32-34

se priporoča prečast. du-
hovščini in cerkvenim
predstojništvom v naro-
čila na izdelovanje

oltarjev

iz lesa v poljubnem slogu,
kipov

in
svetniških soh

iz gipsa, kamna, lese-
nih itd.

Oltarne skupine

iz različnega materiala.

Spricalo. Gosp. Andrej Rovšek je naredil pri župni
cerkvi na Ježici dva prav lična stranska oltarja v po-
polno zadovoljnost podpisane predstojništva.

Predstojništvo župne cerkve na Ježici,
dné 30. julija 1897. 505 52-1

Prodá se

na Jesenicah (Gorenjsko) tik ceste, sredi trga, blizu
pošte, cerkve, kolodvora in tovarne ležé **travník**,
zasajen s sadnim drevjem (dolga 137 m, široka 20 m) ter
prostor zelo pripraven za zidanje novega
poslopja. Pr. dá se tudi v manjših delih.

Več se poizvé pri **Janezu Razingarju**, posestniku v
Plavškem Rovtu, pošta Jesenice na Gorenjskem. 495 7-4

V lekarni se tudi dobiva: **Pristno francosko žganje v**
originalnih steklenicah po 60 in 40 kr., **med. konjak**,
med. malaga, najboljša, vse po najnižjih cenah. **Želez-**
nato kineško vino, sagrađa vino (odvajajoče) itd.

**Splošno priznan je
kina-železnati malaga**

kot dijetetično, krepčujoče in kri tvoreče
zdravilno sredstvo, priporočljivo krvi pri-
manjkujočim otrokom, ženskim, rekon-
valescentom, sploh slabotnim osebam;
Steklenica gld. 1-80, pol stekl. gld. 1-

Priraja se v kemično farmacev-
tičnem laboratoriju

lekarne „pri zlatem orlu“

J. Svobode nasl. (Mardetschlaeger)

v Ljubljani

kateri naj se dopošiljajo naročila. Ondi
dobé se tudi vsa **homöopatična**
zdravila.

Pojasnila na v lekarniško stroko spa-
dajoča vprašanja dajo se radovoljno in
brezplačno. 54 52-29

Josip Cvetrečnik,

sobni slikar, Karlovska cesta št. 2,

se priporoča v vsakovrstna v **sobnoslikarski obrt** spada-
joča dela. 9 32-25

„Monopol-Excelsior“

se imenuje **glasben avtomat** posebno lepega, krepkega
in polnega glasu. Če se v njega vrže 2 kr., igra razne ko-
made in napeve. Ni toraj samo v razvedrilo, ampak sploh po
krémah, restavracijah itd. lična sobna oprava, ki donša dokaj
dobička. Dobi se tudi proti mesečnemu plačevanju pri

Fr. Stampfel-ju 469 3

v Ljubljani na Kongresnem trgu, Tonhalle.

XXXX Solidno blago. XXXX

**Janeza Dogan-a
mizarski obrt**

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 15

(v Medjatorji hiši)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo

**raznovrstnega politiranega
in likanega pohištva.**

Garniture, divane, madrace od 16 gld. do
40 gld., **madrace na peresih** 10 gld., **dratene**
madrace 8 gld. 50 kr., **pulte za mašne knjige** itd.
Naročila se točno izvršujejo. Cenilnik s podobami
zastonj in franko. 323 35-13

XXXX Najnižje cene. XXXX

Slavnemu p. n. občinstvu uljudno naznanjam, da sem
začel izvrševati

ključavničarsko obrt

ter se priporočam za vsa v to stroko spadajoča dela, osobito
pa za napravo

štedilnih ognjišč, ograj itd.

po kolikor le mogoče najnižjih cenah.

Ako kdo cenjenih naročnikov ne more priti osebno
k meni, blagovoli mi poslati dopisnico in pridem takoj sam
k njemu.

Z najodličnejšim spoštovanjem

Janez Smolè,

(859) 10-10

ključavničar

Opekarska cesta št. 11 v Ljubljani.

Prostovoljna prodaja.

**Hiši v Ljubljani št. 5 na Žabjeku
in št. 9 v Rožnih ulicah**

**sta pod ugodnimi pogoji iz proste roke na
prodaj.**

Natančni pogoji poizvedó se v pisarni gosp. Ivana Gogale,
c. kr. notarja v Ljubljani. 488 3-3

Trgovinsko naznanilo.

Slavnemu občinstvu in cenjenim svojim odjemalcem
uljudno naznanjam, da z dném 1. avgusta

opustim

svojo filijalko v Slonovih ulicah,

katéro združim z vže mnogo let poslujočo

glavno prodajalnico

na Sv. Petra-Pesljevi cesti št. 4.

Priporočam se nadaljni naklonjenosti ter beležim

velespoštovanjem

Adolf Hauptmann,

**tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov
in kleja v Ljubljani.**

494 2

Pleskarski in lakirarski obrt

tvrdke

Josip Makovec v Ljubljani

na Bregu šte. 20

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu v mestu in na deželi za vsa v
njegovo stroko vstavajoča se dela, osobito v **prostoročno izvršeno imitacijo**
vsakovrstnega lesovja. — Vsa naročila izvrši natančno z uporabo najboljšega
materiala ter jamči za dobro delo po možno niski ceni. 390 52-42

Ustanovljeno l. 1820.

Srebrna svetinja Pariz 1878.

Častni in priznanski diplom na Dunaji 1873.

Insam & Prinoth

St. Ulrich

v Gröden-u (Tirolsko)

se priporočata prečastiti duhovščini za

cerkvena dela iz lesa,

kakor: za izdelovanje altarjev, priž-

nic, spovednic, krstnih kamnov,

križevih potov, kipov svetnikov,

podob Kristusovih, jaslic itd.

po najnižjih cenah.

Ceniki brezplačno in franko.

Spricalo. Kip je došel nepoškodovan. Vse
hvali slogu primerno umetniško izvršitev podobe, ki
na gledalca napravi velik vtis. Prisrčno se Vam
zahvalim za lepo delo. 371 12-6

V Aleksandriji (Egipet).

P. Rajmund Bayerl,

apost. mis. in vikar v samostanu sv. Katarine.

Zajamčeno samočista

odlikovana z najvišjimi
odlikovanji

Tomaževa fosfatna moka

iz čeških in nemških tovarn za Tomažovo moko

je najboljše učinkujoče in najcenejše fosfornokislo gnojilo.

Da ima v sebi 15-17 odstotno citratno raztopljive fos-
forne kisline in 28-100 odstotkov fine moke, se jamči.

Za vse vrste zemljine prsti.

Za **zboljšanje zemlje revne na fosforni kislini**, za vsa žita, oko-
palne in oljne rastline, za vinograde, hmeljne in zelenjavske nasade in posebno za
gnojenje travnikov.

Prekaša glede na poznejši vpliv vse superfosfate.

Jedva nedostajoča množina citratno raztopljive fosforne kisline se povrne,
ceniki, strokovni spisi in druga pojasnila so na razpolago.

Vprašanja in naročila naj se pošiljajo

56 36-19

prodajališču fosfatne moke

čeških tovarn za Tomažovo moko v Pragi

Mariengasse 11.

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi ogle oprave za neveste.

Oskrbi oprave za novorojenčke.

Srajce za gospode,
beli ohlron, gladke na prsih,
brez ovratnika, brez manšet,
37 vrst
jedna od gl. 1-10 do 2-19
šest " " 6-25 " 15-
Srajce za dečke,
v velikostih, sicer kakor gornje
jedna od gl. 1-40
šest " " 5-75 " 7-75
Nvitiice za gospode,
6 vrst
jedne 60 kr. do gl. 1-40
šest gl. 4-50 do gl. 7-50
Dvanajet ovratnikov
od gl. 1-20 do 2-20.
Dvanajet manšet
od gl. 3-30 do 4-60.
12 predlog
(Vorherzogen)
od gl. 5-15 do 5-
Za kroj brez graje in za točno postrežbo
jamči tvrdka

J. C. Hamann
v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 36 28

Vse stroje za poljedelstvo!

Vnoviž znižane cene!

Trijeri (distilni stroji za žito) v natančni izvršitvi. Sušilnice za sadje in zelenjavo. — Škropilnice proti peronosperi, zboljšani sestav Vermolero. — Mlatilnice, mlinci za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav (te stiskalnice imajo skoro ono tlačilno moč, kakor hidravlične [vodovodne] preše). — Slamoreznice, katere se jako lahko gonijo, po zelo zmernih cenah. — Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje prodaja v najboljši izvršitvi

IG. HELLER na Dunaju,
II/2 Praterstrasse 49.

Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati!
182 6 Zastopniki se iščejo. 265 20-9

Pošten in dobro izvežban

mesarski pomočnik

sprejme se takoj za dobro plačo v službo.
Pismene ponudbe na **Nikolo Preč-a**, mesarja v
Karlovcu. 486 3-3

LUDOVİK BOROVNIK

= puškar =

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za
lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim
jamstvom. — Tudi predeluje stare samokresnice,
vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od
mene preskušene. 655 52-45

Slovenski in nemški ilustrirani ceniki zastoj.

Prečast. duhovščini, cerkvenim predstojnikom
in dobrotnikom priporoča podpisani

svoje lepe izdelke

cerkvenih posod in orodja.

Ze izgotovljene reči, katerih imam veliko v zalogi, n. pr.:
več monštrano, kelihov, svečnikov, kandelabrov
za velikonočne sveče, lestencev itd., prodam 20%
nižje od prejšnje cene.

Vsako novo naročilo ali popravilo, pozlatenje, posrebranje,
poniklanje itd. se bode zanesljivo dobro in v kratkem času
izvršilo.

Proračune in načrte naredim brezplačno. — Na ogled
poljem izgotovljene izdelke franko.

Z največjim spoštovanjem

Leop. Tratnik,

pasar-srebrar,

Sv. Petra cesta šte. 27.

Zobozdravnik Avgust Schweiger

stanuje

v Ljubljani v hotelu pri Maliču, II. nadstropje št. 25—26.

Plombovanje v zlatu in platini.

Nova emajl-plomba, barve zobem slične, je jako trpežna ter se ne
obrabi niti tekom let, ter ne povzroča nikakih bolečin po plombovanju.

Umetni zobje v zlatu (samo amerišanski) brez nebesa, stranice iz kav-
čuka z zlatom obrobljene. — Za vse izvršitve popolna garancija.

Pozornost vzbujajoče: Kapljice za zobe, lastne izumbe,
olajšajo takoj zobne bolečine. 307 14

Bivanje stalno.

Prevzeteje gostilne.

Podpisani si usojam p. n. občinstvu naznaniti, da sem dobro znano in staro

gostilno „pri ribču“

v Kurji vasi šte. 4

prevzel, kjer bodem p. n. občinstvu točil dobra istrijska in dalmatinska
vina, kakor tudi pristni dolenski oviček, potem vsaki dan sveže graško Reining-
hausovo pivo. — Postregel bodem tudi z dobriimi jedili.

Za mnogobrojni obisk se najtopleje priporoča

A. RASBERGER, gostilničar,
v Kurji vasi št. 4, „pri ribču“.

489 3-3

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, dru-
štev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 12 52-30

Ana Hofbauer,

imejiteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Najboljši

fabrikat!

I. kranjski

laneno-oljnati firnež.

I. kranjsko

čisto laneno olje.

Siccativ-firnež (sušilo)

priporoča najceneje 59 104-81

Adolf Hauptmann,

I. kranjska tovarna oljnatih barv, fir-
nežev, lakov in kleja v Ljubljani.

Dunajska borza.

Dne 30. julija.

Skupni državni dolg v notah	102	gld.	10	kr.
Skupni državni dolg v srebru	102		20	
Avstrijska zlata renta 4%	123		25	
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101		30	
Ogerska zlata renta 4%	122		65	
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	100		20	
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	945		—	
Kreditne delnice, 160 gld.	368		—	
London vista	119		45	
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58		67 1/2	
50 mark	11		73	
50 frankov (napoleonador)	9		51 1/2	
Italijanski bankovci	45		45	
O. kr. cekini	5		63	

Dne 30. julija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	158	gld.	75	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	161		50	
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	189		—	
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99		60	
Tisne srečke 4%, 100 gld.	141		—	
Dunavske vravnave srečke 5%	128		50	
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108		50	
Posojilo goriskega mesta	112		50	
4% kranjsko deželno posojilo	98		75	
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99		70	
Priporitetne obveznice državne železnice	226		50	
južne železnice 3%	188		15	
južne železnice 5%	126		25	
dolenskih železnice 4%	99		50	

Kreditne srečke, 100 gld.	200	gld.	50	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	147		—	
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19		50	
Rudolfove srečke, 10 gld.	25		50	
Salmove srečke, 40 gld.	72		50	
St. Genois srečke, 40 gld.	77		50	
Waldsteinove srečke, 20 gld.	—		—	
Ljubljanske srečke	22		25	
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	162		—	
Akcije Ferdinandove železn., 1000 gl. st. v.	3415		—	
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	394		—	
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	84		75	
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	—		—	
Montanska družba avstr. plan.	134		25	
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	171		—	
Papirnih rubljev 100	126		62	

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kalandna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kurnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni sveti za dosuge kolikor je mogoče visocega
obvestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.